

USTAWA

z dnia 29 grudnia 1982 r.

o urzędzie Ministra Finansów oraz urzędach i izbach skarbowych.

Art. 1. Minister Finansów jest naczelnym organem administracji państwowej kierującym sprawami finansowymi gospodarki narodowej oraz oddziałującym na jej funkcjonowanie i rozwój, stosownie do potrzeb społecznych i gospodarczych, zgodnie z polityką Państwa.

Art. 2. Do zakresu działania Ministra Finansów należy:

- 1) opracowywanie budżetu Państwa oraz planu obrotów płatniczych z zagranicą, planu bilansu płatniczego, a także sprawowanie pieczy nad ich realizacją,
- 2) opracowywanie bilansu finansowego Państwa oraz dokonywanie analiz sytuacji finansowej Państwa,
- 3) opracowywanie w **współpracy z Komisją Planowania przy Radzie Ministrów, Narodowym Bankiem Polskim i właściwymi organami administracji państwowej** założeń polityki finansowej Państwa oraz w za-

*) Ostatni numer w 1982 r.

kresie określonym w przepisach innych ustaw koordynacja realizacji tej polityki,

- 4) opracowywanie zasad systemu finansowego państwowych jednostek organizacyjnych oraz współdziałanie w opracowywaniu systemów finansowych pozostałych jednostek gospodarki uspołecznionej,
- 5) opracowywanie założeń systemu opodatkowania jednostek gospodarki uspołecznionej, nie uspołecznionej i osób fizycznych, organizowanie poboru podatków i innych świadczeń pieniężnych na rzecz Skarbu Państwa,
- 6) ustalanie zasad planowania finansowego i rachunkowości jednostek gospodarki uspołecznionej, weryfikacji rocznych sprawozdań finansowych (bilansów) przedsiębiorstw państwowych i innych państwowych jednostek organizacyjnych oraz sprawowanie ogólnego nadzoru nad działalnością biegłych księgowych,

- 7) opracowywanie zasad działania oraz praw i obowiązków głównych księgowych,
- 8) opracowywanie i koordynowanie realizacji polityki dewizowej, kredytowej i płatniczej w obrotach z zagranicą oraz organizowanie w tym zakresie współpracy z zagranicą,
- 9) ustalanie założeń polityki ubezpieczeń majątkowych i osobowych,
- 10) obsługa długów państwowych,
- 11) koordynowanie działalności nadzorowanych instytucji finansowych,
- 12) sprawowanie ogólnego nadzoru nad działalnością jednostek gospodarki uspołecznionej w zakresie prowadzenia przez nie gier losowych i totalizatorów oraz koordynowanie tej działalności,
- 13) kształtowanie polityki kadrowej w nadzorowanych instytucjach finansowych oraz współpraca i pomoc w szkoleniu i kształceniu kadr w dziedzinie finansów i księgowości,
- 14) wykonywanie zadań w dziedzinie obronności kraju,
- 15) wykonywanie innych zadań określonych odrębnymi przepisami.

Art. 3. 1. Minister Finansów, realizując zadania określone w ustawie, współdziała w opracowywaniu narzędzi ekonomicznych z innymi naczelnymi i centralnymi organami administracji państwowej w sprawach objętych ich zakresem działania, w szczególności w sprawach:

- 1) założeń polityki inwestycyjnej,
- 2) zasad gospodarowania środkami przeznaczonymi na płace i systemów płac,
- 3) ubezpieczeń społecznych,
- 4) założeń polityki celnej,
- 5) zasad kształtowania cen i marż handlowych,
- 6) statystyki finansowej.

2. Minister Finansów współdziała z Narodowym Bankiem Polskim w przygotowywaniu założeń polityki pieniężno-kredytowej Państwa, zasad i warunków udzielania kredytów, ustalania kursów walutowych, jak również w opracowywaniu planu kredytowego.

Art. 4. Minister Finansów reprezentuje Skarb Państwa w zakresie gospodarowania mieniem ogólnonarodowym, w razie gdy nie zostało to powierzone innej państwowej jednostce organizacyjnej.

Art. 5. Minister Finansów realizuje, na podstawie odrębnych przepisów ustawowych, uprawnienia naczelnego organu administracji państwowej w stosunku do terenowych organów administracji państwowej w sprawach finansowych.

Art. 6. 1. Ministrowi Finansów przysługuje prawo emitowania bonów skarbowych i obligacji państwowych.

2. Wysokość emisji określają ustawy.

Art. 7. Minister Finansów wykonuje na zasadach określonych w odrębnych przepisach:

- 1) kontrolę podatkową i dewizową jednostek gospodarki uspołecznionej, nie uspołecznionej i osób fizycznych,

- 2) weryfikację rocznych sprawozdań finansowych (bilansów) przedsiębiorstw państwowych i innych państwowych jednostek organizacyjnych.

Art. 8. 1. Minister Finansów wykonuje kontrolę finansową jednostek gospodarki uspołecznionej, z wyjątkiem jednostek podległych lub nadzorowanych przez Ministrów Obrony Narodowej i Spraw Wewnętrznych.

2. Przedmiotem kontroli finansowej jednostek gospodarki uspołecznionej jest badanie przestrzegania dyscypliny finansowej i budżetowej, prawidłowość gospodarowania środkami finansowymi oraz rzetelność prowadzenia rachunkowości i sprawozdawczości.

3. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określi zasady przeprowadzania kontroli finansowej w jednostkach podległych lub nadzorowanych przez Ministrów Obrony Narodowej i Spraw Wewnętrznych.

Art. 9. 1. Tworzy się urzędy skarbowe i izby skarbowe jako organy administracji państwowej podległe Ministrowi Finansów.

2. Na czele urzędu skarbowego stoi naczelnik urzędu skarbowego, a na czele izby skarbowej stoi dyrektor izby skarbowej.

3. Dyrektora izby skarbowej i jego zastępców mianuje Minister Finansów. Naczelnika urzędu skarbowego mianuje Minister Finansów na wniosek dyrektora izby skarbowej.

4. Do zakresu działania urzędów skarbowych należy:

- 1) ustalanie i pobór podatków i niepodatkowych należności budżetowych od jednostek gospodarki uspołecznionej, nie uspołecznionej i osób fizycznych, z wyjątkiem zobowiązań pieniężnych od rolników oraz podatków i opłat terenowych,
- 2) przyjmowanie zgłoszeń obowiązku podatkowego (rejestracja podatkowa) jednostek gospodarki uspołecznionej,
- 3) wykonywanie kontroli podatkowej w zakresie zleconym przez izbę skarbową,
- 4) prowadzenie dochodzeń w sprawach karnych skarbowych,
- 5) orzecznictwo w pierwszej instancji w sprawach karnych skarbowych,
- 6) wykonywanie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych, a także kar majątkowych, w zakresie określonym w przepisach Kodeksu karnego wykonawczego oraz ustawy karnej skarbowej.

5. Do zakresu działania izb skarbowych należy:

- 1) nadzór nad urzędami skarbowymi,
- 2) planowanie środków budżetu centralnego na dotacje dla jednostek gospodarki uspołecznionej i dysponowanie nimi w zakresie i na zasadach określonych przez Ministra Finansów oraz analizowanie i kontrola prawidłowości wykorzystania dotacji,
- 3) weryfikacja rocznych sprawozdań finansowych (bilansów) przedsiębiorstw państwowych i innych państwowych jednostek organizacyjnych oraz koordynacja w tym zakresie działalności dyplomowanych biegłych księgowych,
- 4) wykonywanie szczególnego nadzoru podatkowego w przedsiębiorstwach i zakładach objętych tym nadzorem,

- 5) orzecznictwo w drugiej instancji w sprawach podatkowych i innych należności budżetowych, karnych skarbowych oraz egzekucji administracyjnej należności pieniężnych i kar majątkowych,
- 6) wykonywanie kontroli podatkowej, dewizowej i finansowej,
- 7) prowadzenie dochodzeń w sprawach karnych skarbowych oraz o przestępstwa na szkodę Państwa lub jednostek gospodarki społecznej.

6. Izba skarbowa jest organem wyższego stopnia w stosunku do urzędu skarbowego.

7. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska, w drodze rozporządzenia, określa terytorialny zasięg działania oraz siedziby urzędów skarbowych i izb skarbowych. W rozporządzeniu tym Minister Finansów może ustalić właściwość:

- 1) urzędu skarbowego w sprawach ustalania i poboru podatków i niepodatkowych należności budżetowych od jednostek gospodarki społecznej oraz zgłaszania obowiązku podatkowego (rejestracji podatkowej) tych jednostek, obejmującą obszar działania również innych urzędów skarbowych, bądź ustalić właściwość urzędu skarbowego wyłącznie w sprawach jednostek gospodarki społecznej,
- 2) izby skarbowej w sprawach kontroli finansowej i dewizowej, obejmującą obszar działania również izb skarbowych.

8. Izby skarbowe przedkładają Ministrowi Finansów oraz właściwym radom narodowym stopnia wojewódzkiego sprawozdania ze swojej działalności, z wyodrębnieniem danych o ustalaniu i poborze podatków i innych należności stanowiących dochody budżetów terenowych.

Art. 10. Urzędy i izby skarbowe mają prawo żądać od jednostek gospodarki społecznej planów, bilansów, sprawozdań i innych materiałów niezbędnych do kontroli prawidłowości rozliczeń z budżetem.

Art. 11. 1. Rada Ministrów po zasięgnięciu opinii odpowiedniej komisji sejmowej, w drodze rozporządzenia, określi szczegółowy zakres działania Ministra Finansów oraz uprawnienia Ministra Finansów i podległych mu organów w zakresie kontroli finansowej.

2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określi szczegółowo sposób przeprowadzania kontroli finansowej oraz obowiązki kontrolowanych jednostek.

Art. 12. Organizację Ministerstwa Finansów oraz jednostki organizacyjne podporządkowane Ministrowi Finansów określa statut nadany przez Radę Ministrów.

Art. 13. 1. W ustawie z dnia 25 stycznia 1958 r. o radach narodowych (Dz. U. z 1975 r. Nr 26, poz. 139, z 1977 r. Nr 11, poz. 44, z 1978 r. Nr 14, poz. 61 i Nr 31, poz. 130 oraz z 1980 r. Nr 4, poz. 8) w art. 57 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Decyzje w indywidualnych sprawach z zakresu administracji państwowej wydają w pierwszej instancji:
- 1) naczelnik gminy (miasta i gminy) — na terenie gminy (miasta i gminy),
 - 2) prezydent lub naczelnik miasta — na terenie miasta nie podzielonego na dzielnice, a na terenie dzielnicy — naczelnik dzielnicy,

chyba że przepisy szczególne przewidują inną właściwość terenowych organów administracji państwowej lub właściwość innych organów administracji państwowej.”.

2. W ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. — Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 1980 r. Nr 9, poz. 26 i Nr 27, poz. 111 oraz z 1982 r. Nr 7, poz. 55) w art. 176 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 1 wyrazy „przy terenowym organie administracji państwowej stopnia wojewódzkiego” zastępuje się wyrazami „przy izbie skarbowej”,
- 2) w § 4 wyrazy „właściwy jest terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego, przy którym działa ta komisja” zastępuje się wyrazami „właściwa jest izba skarbowa, przy której działa ta komisja”.

3. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 24, poz. 151, z 1975 r. Nr 16, poz. 91 i z 1982 r. Nr 30, poz. 210) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 18 otrzymuje brzmienie:

„Art. 18. Organem egzekucyjnym w zakresie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych jest urząd skarbowy.”.

- 2) art. 22 otrzymuje brzmienie:

„Art. 22. § 1. Wojewoda sprawuje nadzór nad egzekucją administracyjną na terenie województwa, z wyjątkiem egzekucji należności pieniężnych.

§ 2. Izby skarbowe sprawują nadzór nad egzekucją administracyjną należności pieniężnych wykonywaną przez urzędy skarbowe.

§ 3. Wojewoda może w szczególnie uzasadnionych wypadkach wstrzymać na czas ściśle określony czynności każdego organu egzekucyjnego prowadzącego egzekucję administracyjną.”.

4. W Kodeksie karnym wykonawczym wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 pkt 7 otrzymuje brzmienie: „7) urzędy skarbowe”,

- 2) w art. 126 wyrazy „organ administracji finansowej prezydium rady narodowej” zastępuje się wyrazami „urząd skarbowy”.

5. W ustawie karnej skarbowej z dnia 26 października 1971 r. (Dz. U. Nr 28, poz. 260, z 1975 r. Nr 16, poz. 91 i Nr 45, poz. 234 oraz z 1976 r. Nr 19, poz. 122) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 129 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w sprawach o pozostałe przestępstwa skarbowe podlegające orzecznictwu finansowych organów orzekających oraz w sprawach o pozostałe wykroczenia skarbowe — urzędy skarbowe.”.

- 2) w art. 130 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w sprawach określonych w art. 129 pkt 2 — izby skarbowe.”.

- 3) w art. 131 § 2 i 3 oraz oznaczenie § 1 skreśla się,

4) w art. 157 w § 2 wyrazy „organie administracji finansowej prezydów powiatowych (miejskich w miastach stanowiących powiaty, dzielnicowych) rad narodowych” zastępuje się wyrazami „urząd skarbowy”;

5) w art. 174:

a) w § 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w sprawach o pozostałe przestępstwa i wykroczenia skarbowe — urzędy skarbowe, a w sprawach o przestępstwa i wykroczenia skarbowe ujawnione w toku kontroli — także izby skarbowe”;

b) § 3 skreśla się,

c) w § 4 i 6 wyrazy „i 3” skreśla się,

6) w art. 178 w § 1 w pkt 2 wyrazy „finansowy organ orzekający drugiej instancji” zastępuje się wyrazami „Główny Urząd Cel albo izba skarbowa jako organ drugiej instancji, a jeżeli postanowienia lub zarządzenia wydaje izba skarbowa — Minister Finansów”;

7) w art. 186 w § 2 wyrazy „finansowy organ orzekający drugiej instancji” zastępuje się wyrazami „Główny Urząd Cel albo izba skarbowa jako organ drugiej instancji, a jeżeli dochodzenie prowadzi izba skarbowa — Minister Finansów”;

8) w art. 240 w § 1 wyrazy „organ administracji finansowej prezydium rady narodowej” zastępuje się wyrazami „urząd skarbowy”.

6. W ustawie z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. Nr 27, poz. 111) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Organami podatkowymi są stosownie do ich właściwości rzeczowej: urzędy skarbowe, izby skarbowe, terenowe organy administracji państwowej oraz, w zakresie określonym ustawami, także inne organy.

2. Z organami podatkowymi współdziałają organizacje samorządu społeczno-zawodowego i gospodarczego podatników na zasadach przewidzianych w przepisach o postępowaniu administracyjnym.”;

2) w art. 35 wyrazy „Spraw Wewnętrznych oraz Sprawiedliwości” zastępuje się wyrazami „oraz Spraw Wewnętrznych”.

7. W ustawie z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. Nr 24, poz. 122) w art. 5 w ust. 1 po wyrazach „oraz Ministrów Finansów” dodaje się wyrazy „i Narodowemu Bankowi Polskiemu”.

8. W ustawie z dnia 26 lutego 1982 r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 7, poz. 54) w art. 38 w pkt 9 dodaje się wyrazy „a także Narodowemu Bankowi Polskiemu”.

9. W ustawie z dnia 26 lutego 1982 r. o opodatkowaniu jednostek gospodarki uspołecznionej (Dz. U. Nr 7, poz. 55) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. Organem podatkowym w sprawach ustalania wysokości zobowiązań podatkowych i poboru podatków od jednostek gospodarczych podległych Ministrom Obrony Narodowej i Spraw Wewnętrznych jest Minister Finansów.”;

Art. 14. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy pracownicy okręgowych zarządów dochodów państwa i kontroli finansowej stają się pracownikami izb skarbowych lub urzędów skarbowych, a pracownicy urzędów terenowych organów administracji państwowej stopnia podstawowego, wykonujący czynności należące do zakresu działania urzędów skarbowych i wynagradzani z budżetu centralnego, stają się pracownikami urzędów skarbowych.

2. Pracownicy urzędów terenowych organów administracji państwowej stopnia wojewódzkiego, wykonujący czynności należące do zakresu działania izb skarbowych, przechodzą na zasadzie porozumienia do izb lub urzędów skarbowych.

Art. 15. Nadzór nad przedsiębiorstwami państwowymi wytwarzającymi znaki pieniężne, sprawowany dotychczas przez Ministra Finansów, przechodzi do zakresu działania Narodowego Banku Polskiego.

Art. 16. Ilekroć w odrębnych przepisach jest mowa o okręgowych zarządach dochodów państwa i kontroli finansowej, rozumie się przez to odpowiednio urzędy i izby skarbowe.

Art. 17. 1. W dekreście z dnia 10 listopada 1945 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa państwowego: Państwowa Wytwórnia Papierów Wartościowych (Dz. U. Nr 52, poz. 297) art. 2—10 skreśla się.

2. Traci moc ustawa z dnia 7 marca 1950 r. o przekształceniu urzędu Ministra Skarbu w urząd Ministra Finansów (Dz. U. Nr 10, poz. 101 i z 1975 r. Nr 16, poz. 91).

Art. 18. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1983 r.

Przewodniczący Rady Państwa: H. Jabłoński
Sekretarz Rady Państwa: E. Duda